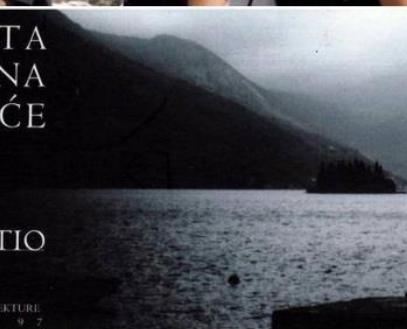

Rodni aspekti klimatskih
promjena

Klimatske promjene, urbanizam i rodna ravnopravnost

Tatjana Rajić, d.i.a. Expeditio Kotor

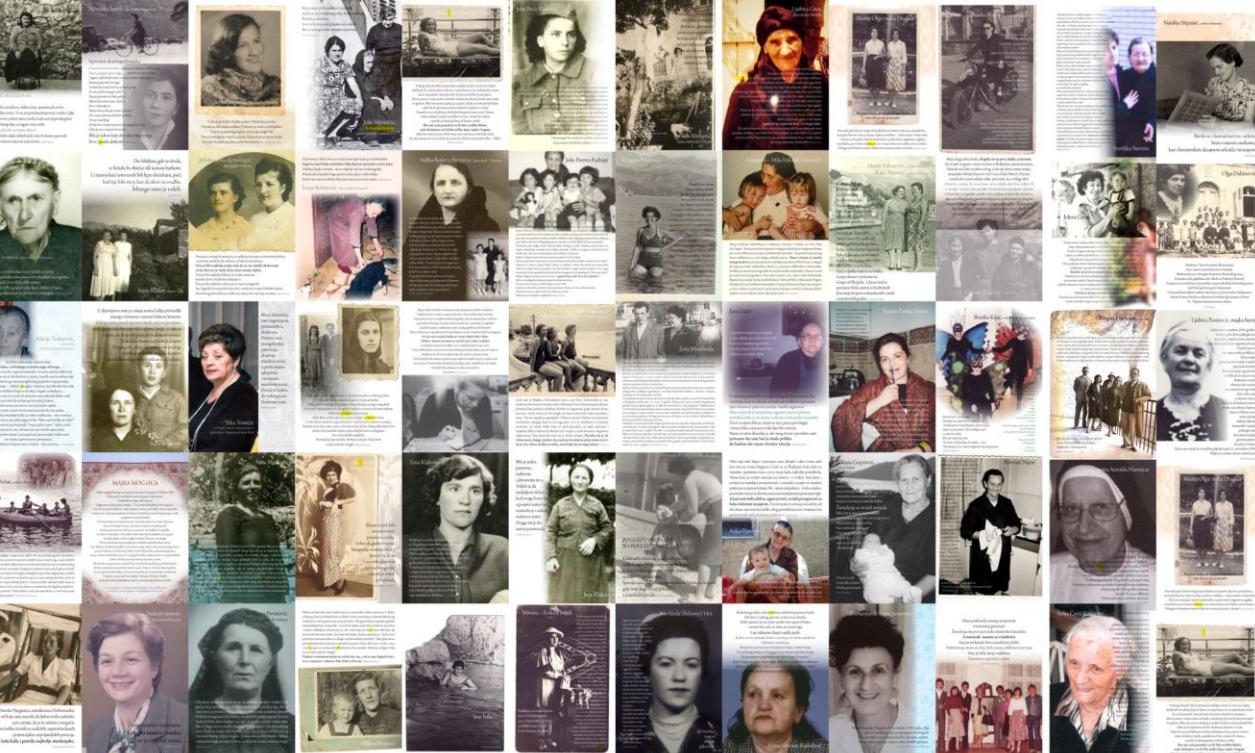

EXPEDITIO
Centar za održivi prostorni razvoj
Kotor ~ Crna Gora
www.expeditio.org

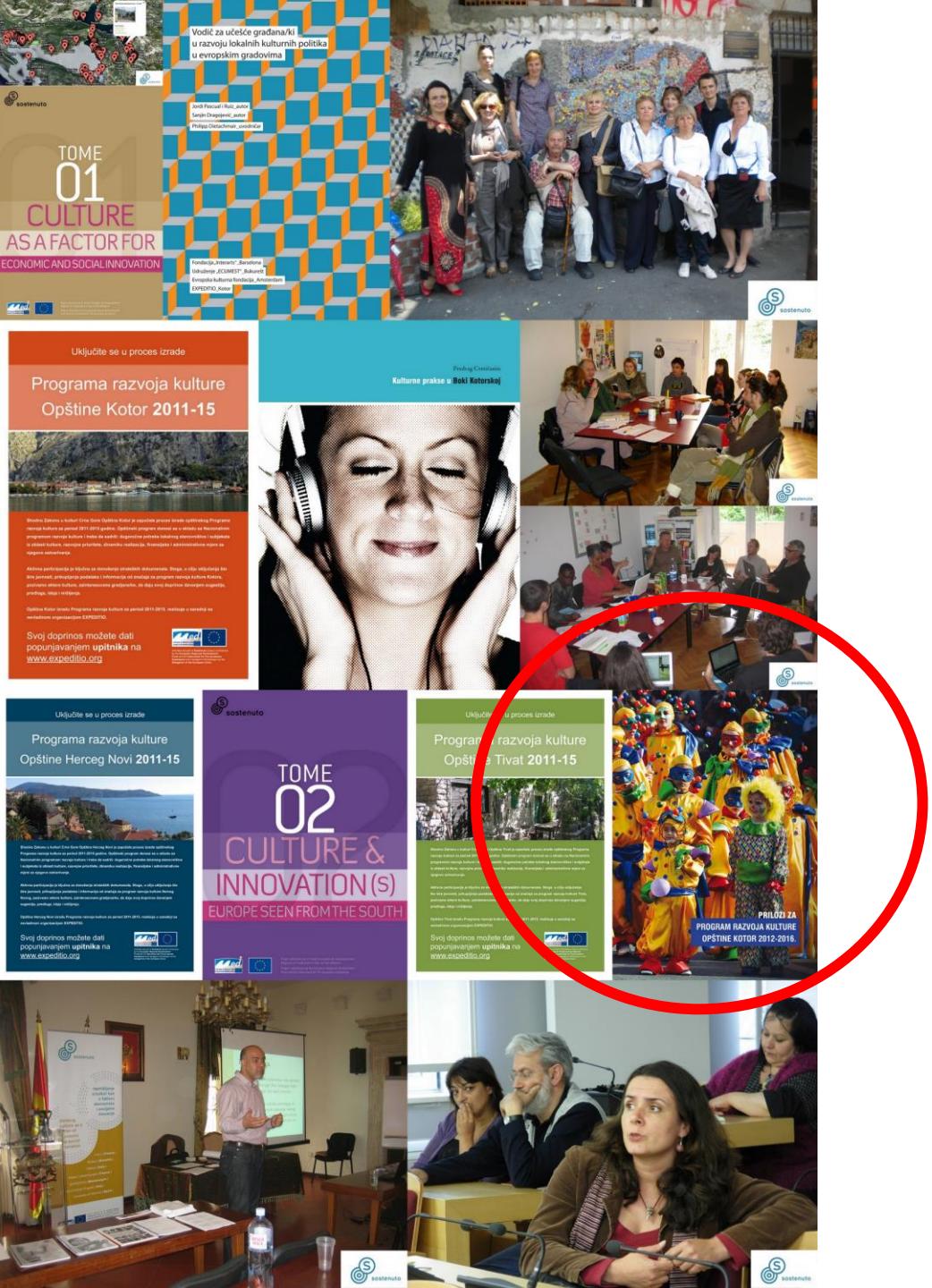

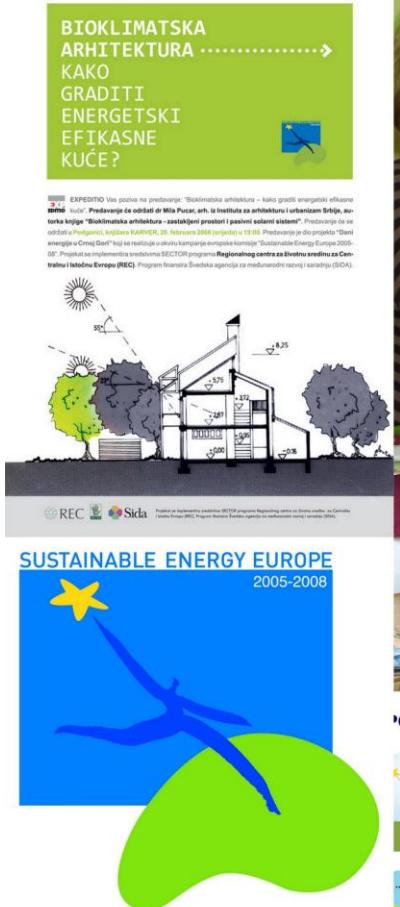
STORIJA KOJE NEMA

Mjere koje afirmišu princip rodne ravnopravnosti kroz kulturu

четвртак, 21. фебруар 2008. **ПОБЈЕДА**

ПРЕДАВАЊЕ МИЛЕ ПУЦАР СИНОЋ У КЊИЖАРИ "КАРВЕР" У ПОДГОРИЦИ

БИОКЛИМАТСКА АРХИТЕКТУРА

Подгорица, 20. фебруара - Предавање под називом "Биоклиматска архитектура како градити енергетски ефикасне куће", одржано је увечерас у књижари "Карвер". У организацији КИЦ-а "Будо Томовић" и НВО Експедиција, предавање је одржало др Мила Пуцар, архитекта при Институту за архитектуру и урбанизам Србије, ауторка књиге "Биоклиматска архитектура - застаклjeni prostori i pasivni solarni sistemi".

-Јавност је недовољно упозната са овим проблемима, мада сујесу добро упђене како једноставно могу да уграде нешто са својим кућама да би штедјеле енергију.

Са друге стране мислимо да и државне институције у Србији и Црној Гори доста забраћу овој теми, јер они не доносе законе који би стимулисали људе кроз разне пореске олакшице за грађевинске материјале од којих седе граде енергетске склоне куће, па да се и на овим начинима спроведе енергије и уопште смисаље загађења и побољшању укупног начина живота, казала је Пуцар. Она је нагласила да се неке ствари мијењају, крећу на боље, и да се она тема попко узану у свијест људи, још увијек недовољно, али у скаков случају дешавају се пројекте. М.П.

REC Sida

О ПРОЈЕКТУ: Овај пројекат је финансијски подржан од Енергетске агенције Европе (SEEA) у оквиру програма "Сутиње Енергија 2005-08".

О ПОДГРДИЦИ: Овај пројекат је финансијски подржан од Енергетске агенције Европе (SEEA) у оквиру програма "Сутиње Енергија 2005-08".

О ПОДГРДИЦИ: Овај пројекат је финансијски подржан од Енергетске агенције Европе (SEEA) у оквиру програма "Сутиње Енергија 2005-08".

MONTENERGY

EXPEDITI O₂

sektor za održivu arhitekturu i dizajn

home

expeditio

english

linkow

-održivost-energija-zagadjenje-životna sredina-obnovljivi izvori-

Da li arhitektura može biti van ovih pojmovima i procesa? Da li je pitanje održive arhitekture pitanje izbora ili neophodnost? Kako je pozicija arhitekture na relaciji priroda – kultura i kuda vidi suprostavljanje prirode i kulturni? Ovaj web-portal ima za svrhu da pokrene pitanja, informiše, edukuje, sa ciljem da ...

... preispitamo svoju profesiju i stvaramo tako da ne budemo deo

problema; u arhitekturi **svest o okruženju** igra vitalnu ulogu.

... budemo svesni globalne povezanosti ekosistema; gradjevina nije entitet za sebe, već je dio mnogo šireg konteksta prostora (planeti) i

činitel' za sebe, vec je des milijega stog konteksta prostora /planeti/ i vremena /budućnosti/

...razvijamo novu etiku pri upotrebi materialnih izvora u kontekstu

misli održivo!

- INFO
TEORIJA
DOKUMENTI
 - ARHITEKTI
PROJEKTI
KONCEPTI GRADJENJA
TEHNOLOGIJA I ENERGIJA
 - GREEN DESIGN
DIZAJN
MATERIJALI
 - NASELJA
LANDSCAPE
ŽIVOTNA SREDINA

ovog meseca
preporučujemo!

www.e2.org

A black and white photograph of a dense forest in winter, with snow-covered branches and dark tree trunks. A white speech bubble containing text is overlaid on the left side of the image.

Interreg - IPA CBC
Italy - Albania - Montenegro

ENEA

ENEA

ENergy Efficiency living lAb

EXPEDITIO
Centar za održivi prostorni razvoj
Kotor ~ Crna Gora
www.expeditio.org

„Rodna osviješćenost u oblasti planiranja prostora u Crnoj Gori”

Priznanje za projekat
Kategorija 7. Istraživanja
i studije iz oblasti urbanizma
20. salon urbanizma, Niš

rod i prostor

integriranje principa rodne ravnopravnosti u planiranje prostora

ISTRAŽIVANJE: RODNA OSVIJEŠĆENOST U OBLASTI PLANIRANJA PROSTORA U CRNOJ GORI

Kotor, 2011

issuu.com/expeditiokotor

**Prof. Jelisava Kalezić
pokrenula je inicijativu
da se uvede izborni
predmet “Rodno osjetljivo
planiranje prostora”
(radni naziv: “Planiranje
posebnih potreba”) na
Arhitektonskom fakultatu
Univerziteta Crne Gore.**

Prof. Jelisava Kalezić ~ Građevinski fakultet Podgorica

“ Planiranje je interesna zona muškaraca. Klijenti, tj. vlasnici imovine su muškarci i krupniji zahtijevi stižu od njih, planove usvajaju muškarci, a takođe ih ima više i u komisijama koje ocjenjuju planska dokumenta.*

**“ Nekada se ženama planerkama pripisuje „emotivnost”,
a ja smatram da je upravo to prednost, jer obraćanje
pažnje na potrebe drugih jeste dobar odgovor na
planerski zadatak.***

“ Za licencu su potrebni „freški“ projekti realizovani posljednjih 3-5 godina. Međutim, ako se žena posveti djeci ne može da zadovolji takve kriterijume nakon 3 godine odsustva...*

“ Menadžer jedne opštine, na sastanku se obraćao samo muškom kolegi, kao da ja ne postojim. Kada bih postavila pitanje, on je odgovor upućivao njemu.†

“Uglavnom žene dolaze sa zahtjevima da se prostor sačuva, ukoliko postoji neki problem (npr. pomjeranje granica), dok muškarci najčešće dolaze sa zahtjevima „za još”, tj. za većim kapacitetima.”

“U procesu izrade planova ima više žena – to je loše plaćen posao.”

PREPORUKE IZ 2010/11

- Uvesti principe rodno-osjetljivog planiranja kao obavezu, **uvrstivši ih u projektne zadatke**
- Usvojiti „**EU povelju o rodnoj ravnopravnosti na lokalnom nivou**“ u opštinama na teritoriji Crnoj Gori
- Razviti metodologiju **rodno-senzitivnih anketa i upitnika** za građane/ke
- Organizovati **različite oblike edukacije** o rodno-osjetljivom planiranju
- Uvesti **izborni predmet “Rodno-osjetljivo planiranje prostora”** na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore

PREPORUKE IZ 2010/11

- Osnaživati žene planerke da se više uključuju u **procese donošenja odluka**
- Testirati rodno-osjetljiv pristup planiranju **na pilot-projektima** manjeg obima (igralište, parkovi...)
- Promovisati **primjere dobre prakse iz EU i regionala**
- Prilikom planiranja **uključivati i konsultovati nevladine organizacije** koje se bave ženskim ljudskim pravima
- Organizovati **odvojene konsultacije sa ženama i muškarcima**, pitajući jedne i druge za njihove specifične potrebe i iskustva...

Teme koje više dotiču žene

Hvala na pažnji.